

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodn. we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.
Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemmieście.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XVII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, CZWARTEK, DNIA 23 GRUDNIA 1937.

N — Nr. 150

Zakończenie procesu przeciw Czarnockiemu.

Prokurator wniósł o karę 6 lat więzienia i odpowiednią grzywnę.

Gdynia. W sobotę przez cały dzień od godz. 9 rana do 23,30 w procesie starosty Czarnockiego przemawiali przedstawiciele stron.

Na wstępie rozprawy prokurator zgłosił wniosek o ponowne otwarcie postępowania dowodowego, ofiarując sądowi nowe dowody przeciwko Czarnockiemu. Sąd wniosek prokuratora odrzucił.

Pierwszy przemawiał prok. Mojkowski, który w pięćgodzinnym przemówieniu uzasadniał akt oskarżenia, podkreślając, że czternaście przestępstw, zarzucanych Czarnockiemu, zostało potwierdzonych przewodem sądowym. W rezultacie wniósł o karę sześciu lat więzienia i odpowiednią grzywnę. Mowa prokuratora w ciągu jednej godziny była słuchana przy drzwiach zamkniętych.

Obrońca Wedegis zwała winę na Kirtiklisa, a wybiela BBWR.

Następnie przemawiali obrońcy. Jako pierwszy wystąpił adw. Wedegis, który poddał krytyce ekspertyzę biegłego.

Obrońca wysuwa koncepcję, że oskarżony był do tego zmuszony swoją zależnością służbową od ówczesnego wojewody i obawą utraty stanowiska. Adw. Wedegis uważa, że błędna jest wersja, którą lansuje prasa opozycyjna, jakoby istniał związek pomiędzy nadużyciami, a Blokiem Bezpartyjnym Współpracy z Rządem, który był największą w Państwie organizacją ze „wspaniałymi nazwiskami na sztandarze i odegrał w dziejach Polski pozytywnie historycznie doniosłą rolę”. (Tylko po co do licha kazano podpalić wszystkie akta? — przyp. red.)

Drugi obrońca Czarnockiego, adw. Powalowski, odniósł się również krytycznie do aktu oskarżenia.

Jako trzeci przemawiał adw. Rudziński, który podkreślił, że Czarnocki działał pod przymusem Kirtiklisa. Oskarżony jest ofiarą zdemoralizowanego systemu, którego szef, wojewoda Kirtiklis, stehorzył. Zeznania wojew. Kirtiklisa, zaprzeczone przez innych świadków, są pilatowym umyślaniem rąk.

Wszyscy obrońcy wnosili o wyrok uniewinniający.

Odgłosy prasy narodowej z powodu skandalicznych procesów starościńskich na Pomorzu.

Na marginesie ostatnich skandalicznych procesów „starościńskich” narodowe „Słowo Pomorskie” takie rzuca pytanie:

„Czy wywlekanie takich haniebnych afer przed forum sądowym nie poniża autorytetu i prestiżu państwowości polskiej w społeczeństwie pomorskim, a w aktualnym wypadku — wśród Kaszubów? Jedno z pism „ozonowych” tak właśnie obawę wypowiedziało, wyrażając nadzieję, że więcej już takich procesów nie będzie.

Jesteśmy najgłębiej przekonani, że obawy „sanacyjnego” organu są bezpodstawne. Wypływają one z błędnego, ale uporeczywie w ostatnich latach społeczeństwu wmawianego pojęcia, że obóz „sanacyjny” to państwo, że, kto zwalcza „sanację”, jest „antypaństwowcem”. Utożsamiano z państwem partię, której niesławne wyczyny na Pomorzu cuchną dziś na cały kraj. Otóż z radością można stwierdzić, że społeczeństwo pomorskie w obrzynie swej większości tego poglądu „sanacyjnego” nie przyjęło. Społeczeństwo pomorskie przez 10 lat nie dało się przekonać, aby pp. Kirtiklis, Schab, Twardowski, Krawczyk czy Czarnowski byli wyrazicielami istotnych interesów Rzeczypospolitej; zawsze miało ich za zwykłych partyjników, którzy, przez Boży dopust doszedszy do wpływów,

szkodę wyrządzają państwu swym postępowaniem na północno zachodnich kresach”.

Toteż w procesach pomorskich nie Polska się kompromituje, ale „sanacja”. Nie państwo, ale partia.”

Wzgórze b. wojewody Kirtiklisa.

Na powyższy temat pisze „Goniec Warsz.”. „Wzgórze b. wojewody Kirtiklisa” pod Kartuzami, sławne z całowanie się tego „męża stanu” z działaczami sanacyjnymi, którzy, by się przypodobać p. wojewodzie, postanowili zbudować na tym wzgórzu jego pomnik, stało się symbolem systemu sanacyjnego.

B. wojewoda Kirtiklis jest „ozdobą” tego systemu. Karierę swą rozpoczął jako płatny agitator PPS. w Radomiu. W momencie rozbrojenia Austriaków, które przeprowadziły zgodnie wszystkie stronnictwa, p. Kirtiklis wystąpił nagle z teorią, że trzeba tworzyć... rady robotniczo-soldnierskie. Gdy oparli się temu nawet ówczesni przywódcy PPS. w Radomiu i gdy p. Kirtiklis nie zajął żadnej godności urzędowej, przenosi się do Lublina. Tu się ubiera w mundur... podporucznika z ndarmerli.

Przewrót majowy jest pierwszą odskocznią p. Kirtiklisa w jego karierze administracyjnej. Grupa płk. Sławka pomaga mu do zajęcia stanowiska wicewojewody wileńskiego. Na tym stanowisku daje się we znaki narodowcom. P. wicewojewoda Kirtiklis pracuje dla „systemu” płk. Sławka. Jest jednym z „najgorliwszych” i „nibezwzględniejszych” wykonawców „radosnej twórczości”. Toteż szybko robi karierę i zostaje wojewodą pomorskim.

Jak p. wojewoda Kirtiklis „pracował” dla systemu płk. Sławka na Pomorzu, odsłonił to proces starosty Czarnockiego. Przed tym pociął nas o tym proces starostów Twardowskiego i Krawczyka. Zapewne i dalsze procesy różnych „administratorów” oraz sanacyjnych „działaczy pomorskich” dorzucą dużo materiału ilustracyjnego do przebogatej, a „radosnej twórczości” b. wojewody.

Na czym ta „radosna twórczość” polegała? Przede wszystkim na trzymaniu społeczeństwa pomorskiego „za buzie”. Gdy działacze Str. Nar. zaczęli się przeciwstawiać „radosnej twórczości” p. wojewody, gdy ich organ „Słowo Pomorskie” rozpoczęło krytykę, zaufani p. wojewody przy pomocy „nieznanych sprawców” załatwili się z drukarnią tego pisma i z ruchliwymi działaczami Stron. Narodowego. Z obrzydzeniem o tym mówił na procesie b. starosty Czarnockiego b. poseł sanacyjny Tebinka”.

Orędownik pod powyższym kropkowanym nagłówkiem tak pisze:

„Generał Bortnowski, który zeznawał na procesie b. starosty Czarnockiego, określił osobę najwyższego urzędnika we województwie, który przez lat kilka sprawował rząd w Woj. Pomorskim, nazwą taką, że przewodniczący sądu zwrócił mu uwagę na zbyt ostre określenie i że pisma musiały w sprawozdaniach swych określić to zastąpić kropkami: „.....”. Zaznaczył przy tym gen. Bortnowski, że b. wojewoda Kirtiklis jest człowiekiem, który nie chce wziąć odpowiedzialności za swoje czyny, a że o takim człowieku w wojsku wyraża się po żołniersku po prostu jako „.....”.

Czyżby gen. Bortnowski dopiero z procesu gdynskiego dowiedział się, że b. wojewoda Kirtiklis jest „.....”? Czy sąd o nim nie był np. w kołach narodowych ustalony już od dawna? O głosach, krytycznie odnoszących się do strony moralnej p. Kirtiklisa, musieli przecież wiedzieć ci ludzie z dawnego BBWR, którzy właśnie tego pana uważali za najodpowiedniejszego politycznego kierownika województwa, najbardziej eksponowanego, najcenniejszego dla całej Polski, bo strzegącego naszego dostępu do morza, najbardziej wystawionego na ataki ze strony niemieckiej”.

Remunerację za wybory wzięł Czarnocki.

Prokurator domaga się kary 6 lat więzienia.

W sobotę został zamknięty przewód sądowy w procesie b. starosty Czarnockiego. Poprzedziło to zamknięcie „ostatnie słowo” oskarżonego, w którym powołuje się na swoją długoletnią pracę dla Polski, na swoją przeszłość w walkach o niepodległość — i twierdzi, że nie jest winien zarzucanych mu przestępstw.

Proces skończył się. Nie skończy on się jednak w świadomości opinii publicznej, która długo jeszcze wspominać będzie o rewelacjach, które z sali Sądu Okręgowego w Gdyni płynęły nieprzerwanym potokiem na Polskę.

W przedostatnim dniu przewodu sądowego składał dodatkowe wyjaśnienia oskarżony.

Nie chciał ośmieszać.

Adw.: — Dlaczego nie chciał pan wystawić pomnika Kirtiklisowi?

Osk.: — Nie chciałem po pierwsze dlatego, by nie narazić powiatu na niepotrzebny koszt, po drugie, by nie wystawić Kirtiklisa na pośmiewisko.

Adw.: — Jak tłumaczy pan sobie to, że świadkowie, którzy brali na cele polityczne, nie przyznali się do tego?

Osk.: — Gdyby się przyznali, nie mogliby dalej żyć w swoim środowisku. Wśród ludności kaszubskiej jest taki nastrój, że ci ludzie uważani byłiby za takich, którzy wzięli pieniądze publiczne dla siebie.

Otrzymał remunerację za wybory.

Sędzia Karasiewicz: — Jaką pensję pobierał oskarżony?

Osk.: — Pensja moja wynosiła 1.100 zł. Przez tego otrzymałem kilkakrotnie remunerację, także raz za wybory około 1.000 złotych.

Czarnocki skazany na 2 lata więzienia.

W dniu 20 bm. o godz. 19 tej Sąd Okręgowy w Gdyni przy szczerze wypełnionej publicznością sali ogłosił wyrok w procesie b. starosty kartuskiego, Jerzego Czarnockiego, oskarżonego o nadużycia na stanowisku urzędowym.

Trybunał skazał Czarnockiego na 2 lata więz. z zaliczeniem aresztu tymczasowego od dnia 5 lipca br., grzywnę w kwocie 2000 zł z zamianą w razie nieściągalności na 40 dni więzienia i utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na czas 5 ciu lat.

Nadal we więzieniu.

Po odczytaniu wyroku imieniem ławy obrończej adw. Rudziński wniósł o zmianę dotychczasowego środka zapobiegawczego i wypuszczenie Czarnockiego na wolność za kaucją.

Prokurator zaoponował przeciwko temu wnioskowi, jednak Sąd po naradzie postanowił przychylić się do prośby obrony i postanowił zwolnić Czarnockiego z aresztu prewencyjnego za kaucją 10.000 zł w gotówce. Na wniosek prokuratora Sąd Apelacyjny jednak utrzymał dalsze zatrzymanie go we więzieniu.

Wyrok w procesie przemyskim Hr. Drohojowski skazany na 3 i pół roku więzienia.

Przemysł. W poniedział. o godz. 9-tej rano w Sądzie Okręgowym w Przemyslu ogłoszony został wyrok na działaczy Str. Ludowego, oskarżonych o czyny przestępcze w czasie t. zw. strajku chłopskiego w sierpniu b. r. na terenie powiatu jarosławskiego, a szczególnie w Pawłostawie, mocą którego skazani zostali: hr. Drohojowski na 3 i pół roku więzienia, Kasprzak na 3 lata więzienia, Słupek na 2 lata więzienia, Maziarek i Światłowski po 1 roku więzienia, Jan Orzech, Wł. Mitkowski po 1 roku i trzy miesiące więzienia, Włazło na 10 miesięcy więzienia, Rusinek i Solski po 8 miesięcy więzienia.

W obszernych motywach sąd podał, że oskarżeni brali udział w akcji z pełną świadomością zamierzonego z góry celu i wina wszystkich oskarżonych została na przewodzie sądowym dostatecznie udowodniona.

Obwieszczenie o licytacji

Na zasadzie postanowienia paragr. 84 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25. VI 1932 r. (Dz. U. RP Nr 62, poz. 580) znówelzowanego rozp. z dnia 15. V. 1937 r. (Dz. U. RP Nr 43, poz. 340) Urząd Skarbowy w Działdowie podejmuje do ogólnej wiadomości, iż dnia 7 stycznia 1938 r. o godz. 12 tej w Działdowie przy ul. Księzodworskiej Nr 6 odbędzie się sprzedaż licytacyjna 1-go samochodu ciężarowego firmy „Polski Fiat” 6 cło cylindrowy, pojemności cylindrów 2516 cm³, typ 122 B w dobrym stanie; wymieniony samochód można oglądać w dniu licytacji na wspomnianym miejscu od godz. 10-ej do godz. 12-jej a niezależnie od tego wszelkich informacji o wspomnianym samochodzie udziela Urząd Skarbowy w pokoju Nr. 5.
W razie nie dojeżdża do tej licytacji do skutku Urząd Skarbowy ogłosi 2-gą na dzień 11 stycznia 1938 r. Działdowo, dnia 18 grudnia 1937 r.
Naczelnik Urzędu Skarbowego: (-) St. Culleki.

Wielki wybór! Niskie ceny!
Cukierki od 1 60 gr pół kg
Pierniczki 80 „ pół „
Czekoladki 1,20 „ pół „

Ozdoby na drzewko, figurki, marcepany, bombonierki, torty, serca, herbatę, kawę, wino, owoce polud itd. poleca

J. Górski, Nowe Miasto,
telefon 33.

APARATY RADIOWE

PHILIPS
TELEFUNKEN
ECHO
ELEKTRIT

na dogodnych warunkach, spłaty poleca

Jan Dąbkowski, Lubawa,

Rynek 13.

Demonstracja na miejscu.

Karpie tuczone

z majątku Montowo można nabyć w wilłej rasie
Nowe Miasto, na rynku
Lubawa: w firmie J. Truszczyński.

Na gwiazdkę

polecam w wielkim wyborze

wszelkie artykuły kolonialne

wyborną mąkę pszenną własnego wymłotu oraz gryczkową. Wielki wybór gwiazdorów, ozdób choinkowych, cukierków świętych owoców jak pomarańcze, jabłka itp.

Marja Wesołowska, Lubawa,
Rynek 28.

Prezenty gwiazdkowe!

Do pół tuzina fotografii pocztówkowych dodaje się jeden portret większy.

F. Lubowiecki, zakład fotograficzny
Nowe Miasto Lubawskie tel. 77. — Oddział Lubawa.

Nasi przodkowie długie wieczory zimowe spędzali przy kominku.

A my przy doskonałym radioodbiorniku.

Radioodbiorniki Elektrit, Telefunken, Kosmos i t. d. demonstruje i sprzedaje najtaniej i na najdogodniejszych warunkach.

„AUTO-STOP”

A. Białachowski, Brodnica n. Drw., Mazurska 14.
Telefon nr. 120.

W. Krukowski

DZIAŁDOWO, Rynek 38

poleca PODARKI GWIAZDKOWE po niskich cenach jak:

zegarki, zegary, pierścionki, ślubne obrączki we wielkim wyborze. Fachowe wykonanie wszelkich reparacji.

Wina - Koniaki

Likiery - Wódki

w dużym wyborze poleca

Firma: Jagielko-Jaegerthal,
DZIAŁDOWO, Rynek nr. 28.

Ochotn. Straż Pożarna w Bratlinie
urządza w drugie święto Bożego Narodzenia przedstaw. amatorskie pod tyt.

Klub Kawalerów.

Początek o godz. 6 wiecz. Po przedstawieniu zabawa tańeczna.

Próba generalna w piątek, 24 bm. o godz. 5. Osobnych zaproszeń nie wysyła się. O liczny udział gości prosi Zarząd

Klub Sportowy „Tereszewanika” w Tereszewie

urządza w drugie święto Bożego Narodzenia na sali p. Sackiego o godz. 18 przedstawienie amatorskie p. t.

„Jak Kapral Szczapa wykiwał śmierć” i humoreskę

„O chlebie i wodzie” na którą uprzejmie zaprasza Zarząd

Po przedstawieniu zabawa tańeczna.

Konserwy:

Groszek zielony
Groszek wyborowy
Groszek zupowy
Szparagi
Jarzyna mleszana
Fasola zielona
Fasola żółta
Fasola zielona łamana
Karotki Paryskie
Groszek z karotką
Groszek młody z karotką
Kaalrepka całe główki
Pomidory

Sardynki
Skombrna
Byczki

Szprotki w oliwie

poleca

Fr. Tysler, Lubawa

Ozdoby choinkowe

girlandy, lameta, włos anielski, sztuczne ognie, lichtarzyki i świeczki

w wielkim wyborze poleca najtaniej

Nowa Drogeria

EDWARD STIENSS
Nowe Miasto Lubawskie,
ul. 19 Stycznia Nr. 9.

Na Gwiazdkę polecam w wielkim wyborze GWIAZDOKI

oraz wszelkie artykuły gwiazdkowe po cenach przystępnych dla każdego
SKŁAD CUKIERKÓW
F. Ebel, Nowe Miasto
ul. Sobleskiego 9

Tani i odpowiedni prezent na gwiazdkę

to krawaty
rekawiczki
czapki
pończochy
torebki
garnitury

z firmy
Józef Napolski
Nowe Miasto, 19 stycznia 5

Skład

z urządzeniem i 3 pokojowym mieszkaniem w ruchliwej ulicy w Lubawie od 1. I. 1938 r. do wydzierżawienia tylko Polakowi. Zgłoszenia do p. J. Jurkiewicza, Zamkowa Lubawa.

20 mtr.

rur wodociagowych 2 cal. sprzedam oraz pokój i szopę wydzierżawię.
Zgl. agent. „Głos Lidzb.”
Ogródowa 10

Praktyczne podarki gwiazdkowe!

Nesesery — Komplet do manieur — Rozpylacze
Komplet do golenia -- Kasety z kosmetyką
Wody kwiatowe oraz perfumy o najmodniejszych zapachach.

Ozdoby choinkowe: świeczki, lametę, ognie zimne, lichtarz.
w wielkim wyborze poleca

„NOWA DROGERIA” właśc. Wacław Truszczyński, Lubawa-Pom.
ul. Zamkowa Nr. 1. Telefon Nr 37

Czarowny ton superów TELEFUNKEN

ICH ODBIÓR I ZALETY DEMONSTRUJE

G. Skwarski, Nowe Miasto Lub., ul. Kościelna 8.

KAWIARNA-RESTAURACJA Gdańska 22, tel. 59

(Hotel Kopernik)

codziennie od 26. XII. 37. o godz. 7 wieczorem

KONCERT-DANCING

W niedzielę i święta od godz. 3-6 po poł.

Koncert artystyczny

wykonany przez pierwszorzędną zespół muzyczny
Bufet obficie zaopatrzony! Ceny przystępne!
P. T. Publiczność zapraszam

KAZIMIERZ WYŻLIC, LUBAWA

Kanarki

na sprzedaż. Gdzie? wskaże eksp., Drwęca Nowe Miasto.

Od 1 4 38 r. potrzebni pasterz skotarz kuczer i fernali z zecajnikami.

Maj. Nawra
Graduszewski

Panienska

do bufetu i obsługi gości potrzebna. Zgłoszenia z dołączeniem fotografii.

„Ogród Towarzystw”
Lidzbark

Widokówki

Nowego Miasta w wielkim wyborze poleca

KSIEG. „DRWECA”
Nowe Miasto Lubawskie.

Samochód

do wynajęcia o każdej porze u p. Serożyńskiego — tel. nr. 69. Zamówienia telefonicznie przyjmuję się do godz. 7 wiecz. Proszę o listkowe poparcie

Kamiński Teofil,
Nowe Miasto

Węgiel

kowalski i opałowy
Fr. Tysler Lubawa

Ładne i praktyczne podarki gwiazdkowe ozdoby choinkowe świeczki itp.

poleca po cenach najniższych

NOWA DROGERIA

Edward Osmański

Brodnica, Mostowa 20

Wielki wybór

Naszej Szan. Klienteli podajemy do łaskawej wiadomości, że

do papieru listowego w cenie od 3,— zł umieszczamy

bezpłatnie monogram

Księgarnia „DRWECA”

Nowe Miasto Lub.

ALBUMY

do fotografii i poezji

poleca w wielkim wyborze

księgarnia „DRWECA”

Nowe Miasto Lub.

HALLO....

Gwiazdka tuż!!

Czy wiesz, że najładniejsze i w największym wyborze

znajdziesz

Podarunki Gwiazdkowe

w księgarni
P. Głowackiego, Działdowo,
ul. Marszałka, Piłsudskiego